

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614209463
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1614209463.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudkýň JUDr. Ivany Štíftovej a Mgr. Daniely Drnákovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: R. Č., W.. XX.X.XXXX, A. XXX, L., o zaplatenie sumy 10.350,28 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č. k. 7C/990/2016-214, zo dňa 11.6.2020, v spojení s opravným uznesením č. k. 7C/990/2016-270, zo dňa 12.3.2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 20.8.2014 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 10.350,28 eura spolu s príslušenstvom; argumentujúc tým, že právny predchodca žalobcu uzavrel dňa 10.9.2008 so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky. Na základe uvedenej zmluvy poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému úver vo výške 300.000 Sk (9.958,18 eura), ktorý sa žalovaný zaviazal úver splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 4.564 Sk (151,50 eura) riadne a včas, platiť úroky a poplatky a dodržiavať podmienky dohodnuté v zmluve vo Všeobecných obchodných podmienkach. Dňa 11.5.2011 bol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným uzatvorený dodatok k zmluve o úvere o znížení splátok za obdobie od 20.5.2011 do 20.7.2011 vo výške 40 eur. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 10.793,28 eura a pozostávala z istiny vo výške 8.500,35 eura, úrokov z úveru v sume 1.849,93 eura, úrokov z omeškania v sume 384,03 eura a poplatkov v sume 58,97 eura. Žalobca si v konaní uplatnil istinu vo výške 8.500,35 eura a úroky z úveru v sume 1.849,93 eura, t. j. spolu sumu 10.350,28 eura. Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca a žalobca ako postupník uzatvorili dňa 27.6.2013 zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola aj žalovaná pohľadávka.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že na základe Zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej dňa 10.9.2008 právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 300.000 Sk (9.958,18 eura). Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá do 20.8.2018, a to v 119 mesačných splátkach po 4.564 Sk (151,50

eura). Úrok za poskytnutie úveru bol dohodnutý pevnou sadzbou vo výške 12,95 % ročne. Celkové náklady dlžníka boli v sume 250.000 Sk (8.328,36 eura). Ročná percentuálna miera nákladov bola vo výške 14,90 % ročne; priemerná hodnota percentuálnej miery nákladov bola vo výške 11,94 % ročne; spracovateľský poplatok za poskytnutie úveru v sume 5.699 Sk (189,17 eura) a za správu úveru v sume 1,99 eura mesačne. Súčasťou úverovej zmluvy boli VOP účinné od 1.8.2002 a Úverové podmienky. Žalovaný sa v priebehu splácania úveru dostal do omeškania, nakoľko úver prestal splácať. Listom zo dňa 15.2.2012 vyzvala SLSP a.s. žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 636,73 eura, s ktorou je v omeškaní k 31.1.2012, a to do 10 dní od doručenia výzvy. V liste zo dňa 20.05.2013 SLSP a.s., ktorý adresovala žalovanému uviedla, že nastal prípad porušenia úverovej zmluvy podľa bodu 7.6.1. písm. a) VOP, teda omeškanie so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, a preto ku dňu 17.5.2013 vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru; pohľadávka bola ku dňu 17.5.2013 v sume 10.592,02 eura. Tento list bol podaný na poštu dňa 23.5.2013 a žalovaný ho neprevzal v odbernej lehote. Listom zo dňa 9.7.2013 oznámila SLSP a.s. žalovanému, že dňa 27.6.2013 postúpila pohľadávku voči nemu na žalobcu, a že jeho záväzok je možné splniť výlučne plnením postupníkovi (žalobcovi). Listom zo dňa 22.7.2013 žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 10.992,77 eura. Tento list bol podaný na poštu dňa 23.7.2013. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE, zo dňa 27.6.2013, pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku voči žalovanému na žalobcu.

4. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dňa 10.9.2008 bola medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako bankou a žalovaným ako spotrebiteľom uzavretá zmluva o splátkovom úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2008 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný je v zmluve označený ako fyzická osoba nepodnikateľ. Právny predchodca žalobcu vystupuje v právnom vzťahu ako dodávateľ. Na základe tejto zmluvy sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia neuhradeného úveru. Považoval za potrebné zdôrazniť, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom konania je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách).

4.1 Na postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti je potrebné aplikovať § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, avšak pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať § 92 ods. 8 zákona o bankách v súvislosti s identifikáciou predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky. Vo všeobecnosti môže byť predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávky pohľadávka akéhokoľvek druhu, teda aj iná ako peňažná, môže byť splatná, nesplatná alebo aj budúca, avšak musí to byť pohľadávka určitá a existujúca. V prípade bankových úverov však § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovo právnom vzťahu z bankového úveru. Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi a následné dlžníkovú nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením je neplatný právny úkon (R 60/2018).

5. Žalobca si žalobou uplatnil splátky splatné od 20.12.2012 do 20.8.2018. Právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému výzvou zo dňa 20.5.2013, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť (č. I. 12 spisu). K oznámeniu priložil žalobca kópiu nedoručenej zásielky (č. I. 13 spisu), z ktorej vyplýva, že žalovanému bola zásielka odoslaná dňa 23.5.2013. Podľa časti C ods. 10.3 Všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobcu (účinných ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) bola zásielka doručená tretí deň po jej odoslaní teda dňa 26.5.2013. Následne bola dňa 27.6.2013 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom uzavretá zmluva o postúpení, čiže v lehote kratšej ako 90 dní, a teda v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd prvej inštancie

dospel k záveru, že v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky). Vyplýva to napokon aj z prvej časti druhej vety § 92 ods. 8 zákona o bankách: „Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť (rozumej postúpenie pohľadávky), ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva.“ Z dôvodovej správy k zákonu o bankách k § 92 vyplýva: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ (pozn. pôvodný odsek 7 sa stal odsekom 8 po novelizácii zákonom č. 552/2008 Z.z.).

6. Podľa názoru súdu súdu prvej inštancie mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca zdôrazňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“ treba rozumieť nesplácaný zroční dlh. Pripustením argumentácie žalobcu, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní z omeškania dlžníka splácať zročné splátky by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek „živý“ úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú (v prejednávanej príhode bolo poskytnutie úveru dohodnuté na necelých 10 rokov) na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS, čo by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným - nebankovým subjektom. Tento postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

7. Súd prvej inštancie dodal, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takýto postup banky je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru a vyčkat' 90 dní a v prípade, že dlžník nezaplatí, je banka oprávnená pohľadávku postúpiť.

8. Pretože právny predchodca žalobcu v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyčkal na uplynutie 90-dňovej lehoty po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a pohľadávku postúpil, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 27.6.2013 je v časti postúpenia pohľadávky voči žalovanému absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 24.4.2018, sp. zn. 1Cdo/147/2017 (R 60/2018) podal výklad § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách za splnenia akých podmienok je možné postúpiť pohľadávku banky zo spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie zdôraznil, že bol povinný v záujme zachovania právnej istoty v zmysle Čl. 2 ods. 2 Základných princípov C. s. p. rozhodovať v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a teda aplikovať predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR aj na prejednávaný prípad.

9. Na uvedenom základe za použitia § 39, § 52 ods. 3, § 53 ods. 1, ods. 4, § 54 ods. 1, ods. 2, § 524 ods. 1, ods. 2, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 2 ods. 1 písm. b), § 7 ods. 1, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách; súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky v časti postúpenia pohľadávky proti žalovanému a následného nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, sa súd prvej inštancie nezaoberal namietanými nedostatkami náležitostí zmluvy o úvere, nedodržaním postupu pri zosplatnení úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a neplatnosťou celkových nákladov uvedených v zmluve. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní plne úspešný, priznal náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorej výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

10. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho

právneho posúdenia veci a že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal na skutočnosť, že v konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky Slovenská sporiteľňa, a.s. (ďalej aj „postupca“) dodržal všetky podmienky, ktoré mu ukladá § 92 ods. 8 zákona o bankách. V súvislosti s podmienkami vyžadovanými uvedeným ustanovením poukázal na to, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v zmysle prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok ku dňu postúpenia pohľadávky v nepretržitom omeškaní po dobu 614 dní) a zároveň bol postupcom vyzvaný na úhradu svojho peňažného záväzku výzvou zo dňa 15.2.2012. Žalobca teda v konaní tvrdil (a naďalej tvrdí), že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Nestotožnil sa tiež s právnym názorom súdu prvej inštancie, že v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách je na splnenie predpokladov podľa tohto ustanovenia potrebné, aby bol dlžník v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po vyhlásení mimoriadnej splatnosti, pretože takýto výklad z dikcie citovaného ustanovenia nevyplýva, nakoľko pojednáva len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, bolo by to v § 92 ods. 8 zákona o bankách výslovne uvedené. Postup súdu prvej inštancie, ktorým si „upravil“ § 92 ods. 8 a nad rámec zákona „upravuje“, že omeškanie dlžníka nastáva až po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. v rozpore s § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa súdu prvej inštancie nenastáva omeškanie okamihom, kedy dlžník neplní svoj záväzok riadne a včas) je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodarnej (nie moci súdnej). Žalobca ďalej citoval z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5Co/351/2017-153, zo dňa 24.5.2018, že „odvolací súd sa nedomnieva, že by z ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplývalo, že doba omeškania klienta banky so splnením čo len časti je peňažného záväzku, nepretržitých 90 dní, musela nastať až po doručení výzvy banky na splnenie dlhu klientovi; na platné postúpenie bankovej pohľadávky na tretiu osobu teda podľa odvolacieho súdu postačuje, ak je dlžník banky v čase postúpenia nepretržite v omeškaní po dobu dlhšie ako 90 kalendárnych dní a banka ho pred postúpením pohľadávky vyzvala na splnenie jeho omeškaného záväzku v primeranej lehote.“

11. Žalobca ďalej poukázal na § 150 a § 151 C. s. p. a konštatoval, že nakoľko skutkové tvrdenia neboli protistranou popreté; bolo ich v konaní potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením, že žalovaný bol postupcom riadne vyzvaný na zaplatenie omeškaných splátok výzvou zo dňa 15.2.2012, následne bola pohľadávka platne zosplatnená podaním zo dňa 20.5.2013 a v čase postúpenia pohľadávky bol žalovaný napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Na základe uvedeného bol žalobca názoru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu § 92 ods. 8 zákona o bankách.

12. Žalobca v súvislosti s aplikáciou § 92 ods. 8 zákona o bankách taktiež poukázal na Čl. I bod 7. Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 11.5.2011 v zmysle ktorého: „Ak dôjde k akémukoľvek Prípady porušenia, napr. v prípade nesplácania Pohľadávky riadne a včas je Banka oprávnená postupovať v súlade s Úverovými podmienkami, VOP a všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä je oprávnená požadovať zaplatenie úrokov z omeškania, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť Pohľadávky, postúpiť Pohľadávku, uplatniť si svoje práva na Rozhodcovskom súde, na všeobecnom súde, vymáhať Pohľadávku formou exekučného konania, poskytnúť informácie o tejto skutočnosti do spoločného registra bankových informácií“ a na čl. 19 bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok podľa ktorého: „Klient výslovne súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje Pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce, súčasné, splatné, nesplatné, premlčané alebo nepremľčané, ako aj previesť na tretiu osobu akékoľvek svoje záväzky voči Klientovi. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči Banke alebo previesť svoje záväzky voči nej len s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky; predchádzajúci písomný súhlas Banky nie je potrebný, pokiaľ sa zriaďuje

záložné právo k pohľadávkam Klienta ako záložcu voči Banke v prospech Banky ako záložného veriteľa. V prípade, že Klient je spotrebiteľom v zmysle osobitného právneho predpisu, tak Banka nebude bezdôvodne súhlas odopierať.“ Nakoľko § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od jeho ustanovení, pričom § 92 ods. 8 nevyklučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to v čl. I bode 7. Zmluvy o splátkovom úvere a v čl. 19 bode 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. Zastával preto názor, že preukázanie splnenia podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách v konaní nebolo potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili odchyľne od § 92 ods. 8 zákona o bankách. Dal do pozornosti aj skutočnosť, že dojednanie ohľadom súhlasu dlžníka banky s postúpením pohľadávky na inú osobu bolo opakovane vystavené súdnej kontrole zo strany vyšších súdnych autorít (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016, zo dňa 2.5.2017, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/76/2016, zo dňa 7.12.2016, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/125/2019, zo dňa 26.5.2020, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/145/2015, zo dňa 5.10.2016, a ďalšie).

13. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Zotrval na všetkých doterajších vyjadreniach a považoval za správne zamietnutie žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore z dôvodu nedodržania podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu o dojednaní vzájomných práv a povinností zmluvnými stranami v súlade s § 89 ods. 1 zákona o bankách (tzn. odchyľne od § 92 ods. 8 zákona o bankách), poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019, sp. zn. 1Obdo/92/2018, v ktorom konštatoval, že § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Navyše Zmluva o splátkovom úvere, ako i VOP, boli zo strany Slovenskej sporiteľne a.s. vopred pripravené a ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvňovať ich obsah. Dodal, že výzva zo dňa 15.2.2012, na ktorú žalobca poukázal v odvolaní, mu doručená nebola, resp. žalobca nepreukázal jej zaslanie.

14. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 C. s. p.). Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám (§ 384 ods. 1 C. s. p.).

15. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, vychádzajúc z § 384 ods. 1 C. s. p. prejednal odvolanie žalobcu podľa § 385 ods. 1 C. s. p. na pojednávaní konanom dňa 31.1.2023, na ktorom v potrebnom rozsahu zopakoval dokazovanie listinami za súčasného splnenia podmienok podľa § 204 C. s. p. veta za bodkočiarkou dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, a preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

16. Žalobou doručenou súdu dňa 20.8.2014 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.350,28 eura, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 48,28 eura od 21.12.2012 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 151,50 eura od 21.1.2013 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 151,50 eura od 21.2.2013 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 151,50 eura od 21.3.2013 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 9.696 eur od 18.5.2013 do zaplataenia; na tom skutkovom základe, že Zmluvou o postúpení pohľadávky č. XXXX/XXXX/CE, uzatvorenou dňa 27.6.2013 s postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s., nadobudol proti žalovanému zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 10.9.2008, pohľadávku vo výške 10.793,28 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 8.500,35 eura, riadnych úrokov v sume 1.849,93 eura, úrokov z omeškania v sume 384,03 eura, a poplatkov v sume 58,97 eura.

17. Žalovaný ako dlžník uzatvoril dňa 10.9.2008 so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 300.000 Sk (9.958,18 eura) s tým, že konečná splatnosť úveru bola dohodnutá do 20.8.2018, a to v 119 mesačných splátkach po 4.564 Sk (151,50 eura), vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci; úrok za

poskytnutie úveru bol dohodnutý pevnou sadzbou vo výške 12,95 % ročne; celkové náklady spojené s úverom boli v sume 250.000 Sk (8.328,36 eura); ročná percentuálna miera nákladov bola vo výške 14,90 % ročne; priemerná hodnota percentuálnej miery nákladov bola vo výške 11,94 % ročne; spracovateľský poplatok bol v sume 5.699 Sk (189,17 eura) a za správu úveru v sume 60 Sk (1,99 eura) mesačne.

18. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 27.6.2013 uzatvorenej medzi postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s. a EOS KSI Slovensko, s.r.o., postúpil postupca na žalobcu pohľadávku proti žalovanému.

19. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky (27.6.2013), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

21. Odvolací súd sa stotožňuje so správnu úvahou súdu prvej inštancie, že ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka; súd prvej inštancie sa však pri posúdení, či predmetná pohľadávka bola (ne)postupiteľná nevychádzal dôsledne zo zákonných predpokladov upravených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách.

22. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách a napokon aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.4.2018, sp. zn. 1Cdo/147/2017, zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 pod č. 60, ktoré súd prvej inštancie v rozhodnutí cituje, jednoznačne vyplýva, že „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ V rámci ďalšej argumentácie Najvyšší súd SR uvádza, že rozhodujúcou okolnosťou je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkovo nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porov. § 92 ods. 8 tretia veta zákona o bankách), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevyklučuje. Dovolací súd v tejto súvislosti uzavrel, že následkom postúpenia pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.

23. Nebolo možné sa preto stotožniť s právnym názorom súdu prvej inštancie, že podmienkam § 92 ods. 8 zákona o bankách na platné postúpenie pohľadávky vyhovuje iba postúpenie pohľadávky v lehote nie kratšej ako 90 dní po zosplatnení úveru; z dikcie (doslovného výkladu) § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001

Z. z. totiž vyplýva, že postúpiť pohľadávku môže banka bez súhlasu klienta, ak je napriek písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku; citované ustanovenie teda predpokladá iba omeškanie dlžníka s plnením niektorej zo splatných splátok úveru a nie, aby bol záväzok (pohľadávka) pred výzvou banky zo strany veriteľa zosplatený (t. j. dlžník požiadany veriteľom o zaplatenie celej pohľadávky). Ani odlišný účel písomnej výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, spočívajúci vo zvýšenej ochrane spotrebiteľa pred zosplatením celej pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka a výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, aby mal klient banky možnosť zabrániť postúpeniu splatného peňažného záväzku voči banke, nevylučuje, aby banka jedinou písomnou výzvou upozornila klienta (spotrebiteľa) na možnosť zosplatenia celej pohľadávky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) a súčasne ho vyzvala na úhradu splatného peňažného záväzku, hoci aj bez výslovnej citácie § 92 ods. 8 zákona o bankách.

24. Zo skutkových zistení odvolacieho súdu však vyplýva, že postupca pred postúpením pohľadávky proti žalovanému dňa 27.6.2013 nesplnil inú zákonnú povinnosť v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách; žalobca v spore, hoci to žalovaný výslovne namietal, nepreukázal, že ako klient bol napriek písomnej výzve banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Je nutné konštatovať, že žalovaný v konaní výslovne poprel skutkové tvrdenie žalobcu, že postupca mu doručil písomnú výzvu zo dňa 15.2.2012, ale žalobca ostal procesne pasívny a ničím nepreukázal toto popreté skutkové tvrdenie, a preto za právne relevantnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, by bolo možné považovať iba Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 20.5.2013, ktorého doručenie síce žalobca v spore preukázal, avšak nepreukazuje splnenie podmienok na platné postúpenie pohľadávky dňa 27.6.2013, t. j. splnenie podmienok upravených v § 92 ods. 8 zákona o bankách; Oznámenie zo dňa 20.5.2013 bolo totiž žalovanému doručené dňa 26.5.2013, a preto do postúpenia pohľadávky neuplynulo zákonom požadovaných 90 kalendárnych dní, ale len 32 kalendárnych dní.

25. Odvolací súd je tiež názoru, že § 92 ods. 8 zákona o bankách je svojou povahou kogentná a preto sa od neho nemožno odchýliť ani na základe dohody zmluvných strán. Zákon totiž v zmysle vyššie uvedeného ukladá banke povinnosť, ktorá musí byť splnená pre platné postúpenie pohľadávky; aj odlišné dojednanie vo VOP by preto pre rozpor so zákonom bolo neplatné. Je nutné mať na zreteli, že § 92 ods. 8 zákona o bankách je svojou povahou kategorickou kogentnou právnou normou, ktorá vylučuje, aby sa subjekty právneho vzťahu od nej odchýlili a to ani obojstrannou dohodou. Banka a klient preto nemôžu túto kogentnú normu ani vylúčiť ani obmedziť; ak tak dohodou urobia, takéto dojednanie je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné, keďže odporuje zákonu, príp. ho obchádza.

26. Na uvedenom základe, po zhodnotení vecnej a právnej argumentácie žalobcu v odvolaní, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 C. s. p. ako vo výroku vecne správny, hoci z iných dôvodov, potvrdil.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal v odvolacom konaní plný úspech.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).